

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту

Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ОК. 2.11. Основи захисту дитинства і материнства

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	ОК. 2.11. Основи захисту дитинства і материнства
Статус дисципліни	Цикл профільної підготовки
Рівень вищої освіти, форма навчання	Перший (бакалаврський), денна форма
Освітньо-професійна програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Рік навчання, семестр	3 рік (6 семестр)
Мова викладання	українська
Викладач	Костишин Емілія Іванівна, к. і. наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук
E-mail	e.kostyshyn@ldubgd.edu.ua
Сторінка курсу в ВУ	http://virt.ldubgd.edu.ua/course/view.php?id=3277#section-0
Консультації	Згідно розкладу консультацій кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук

2. Анотація до курсу

Програму вивчення навчальної дисципліни «Основи захисту дитинства і материнства» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів в галузі знань 23 «Соціальна робота» спеціальності 231 «Соціальна робота».

Об'єктом навчальної дисципліни є суспільні відносини, що виникають у процесі реалізації соціального захисту дитинства та материнства в Україні.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Основи захисту дитинства і материнства» є теоретичні та практичні особливості соціального захисту дитинства та материнства в Україні.

3. Мета і завдання курсу

3.1. Метою навчальної дисципліни є сформувані цілісне теоретичне уявлення про сутності та особливості соціального захисту дитинства і материнства в Україні; розуміння становлення й розвитку правового регулювання соціального захисту дитинства та материнства; знати зміст і конкретні форми, методи і прийоми та можливості здійснення цих процесів на законних підставах.

3.2. Завдання:

- визначити соціокультурні засади материнства та дитинства в Україні;
- охарактеризувати історичні періоди генезису становлення інституту захисту материнства і дитинства та з'ясувати передумови виникнення потреби у правовому захисті жінок-матерів та дітей;
- охарактеризувати законодавчо визначені види та законодавчо встановлений розмір надання соціальної підтримки дитинства та материнства в Україні (соціальні допомоги, послуги та пільги);
- сформувані навички використання інструментів захисту дитинства і материнства;
- розвинути професійно-значущі компетентності у сфері захисту дитинства і материнства;
- сформувані розуміння форм та методів соціальної роботи з групами клієнтів.

3.3. Компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

- ЗК03 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК06 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК07 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК09 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК10 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК15 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- ФК04 Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.
- ФК05 Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.
- ФК10 Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.
- ФК11 Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.
- ФК16 Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.
- ФК18 Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.
- ФК20 Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

3.4. Програмні результати навчання:

- РН01 Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту

- професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.
- РН02 Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань.
- РН04 Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.
- РН05 Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.
- РН09 Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.
- РН14 Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.
- РН15 Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.
- РН21 Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.
- РН22 Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.
- РН23 Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки
- РН25 Застосовувати отримані знання соціально-правового захисту населення в практичній діяльності.

4. Формат і обсяг курсу

Формат курсу Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з тем, які є логічно завершеними, відносно самостійними, цілісними частинами. У процесі вивчення курсу здобувачі вищої освіти також повинні брати активну участь в обговоренні дискусійних питань, вирішувати індивідуально та у групі ситуативні завдання.

Обсяг дисципліни: 5 кредитів / 150 академічних годин, з яких: лекцій – 32 години, практичних – 32 години, самостійної роботи – 86 годин.

Форми навчання лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота (у тому числі виконання здобувачами освіти індивідуальних завдань у поза аудиторний час з подальшою їх перевіркою на семінарських заняттях).

5. Тематика та зміст курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)				
	усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.
Тема 1. Теоретичні та культурно-історичні засади охорони дитинства та материнства в Україні	14	2	2		10

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)				
	усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.
Тема 2. Правові засади охорони материнства і дитинства в Україні	18	4	4		10
Тема 3. Установи – суб'єкти соціально-педагогічної діяльності з охорони дитинства і материнства в Україні	14	2	2		10
Тема 4. Особливості превенції дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	16	4	4		8
Тема 5. Механізми реформування системи інституційного догляду дітей соціально вразливих категорій	16	4	4		8
Тема 6. Деінституціалізація як складова процесу децентралізації повноважень у сфері інституційного догляду дітей	16	4	4		8
Тема 7. Види соціального захисту дитинства та материнства в Україні	16	4	4		8
Тема 8. Соціальний захист жінок за професійною діяльністю та групою соціальних ризиків	16	4	4		8
Тема 9. Жінка як жертва насильства у подружніх стосунках	12	2	2		8
Тема 10. Зарубіжний досвід соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	12	2	2		8
Усього годин за семестр	150	32	32		86
Усього годин	150	32	32		86

Інформаційний обсяг дисципліни

Тема 1. Теоретичні та культурно-історичні засади охорони дитинства та материнства в Україні

Дитинство та материнство як предмет соціально-педагогічних досліджень і діяльності. Науковий дискурс стосовно феномену дитинства. Соціокультурний підхід до розуміння феномену дитинства. Педагогічний підхід у дослідженні феномену дитинства. Дитиноцентризм на основі антропологічного підходу. Державно-управлінський дитиноцентричний підхід до розуміння феномену дитинства. Становлення інституту захисту дитинства та материнства в Україні. Еволюція дитинства під впливом соціокультурних процесів. Основні принципи соціального захисту дитинства та материнства. Вікова періодизація дитинства.

Тема 2. Правові засади охорони материнства і дитинства в Україні

Поняття «материнство», «дитинство», «охорона материнства і дитинства» в українському законодавстві. Правове регулювання охорони материнства і дитинства в

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту

цивільному та сімейному законодавстві. Нормативно-правове забезпечення охорони материнства і дитинства в кримінальному та адміністративному законодавстві. Охорона праці жінок-матерів та неповнолітніх у трудовому законодавстві. Створення та діяльність державних відомств та установ місцевого самоврядування у сфері охорони материнства і дитинства. Міжнародно-правові стандарти соціального захисту дитинства та материнства.

Тема 3. Установи – суб'єкти соціально-педагогічної діяльності з охорони дитинства і материнства в Україні

Заклади освіти, заклади охорони здоров'я, Національна поліція України, НДО, омбудсмен, Гендерний уповноважений при КМУ, заклади соціальної сфери, центри матері та дитини, реабілітаційні центри, НДО, фонди тощо. Національні плани дій і цільові програми як інструмент координації дій, взаємодії суб'єктів. Комплексні цільові програми в Україні щодо охорони дитинства та материнства.

Тема 4. Особливості превенції дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Сирітство як суспільне явище. Соціальне сирітство як соціальний феномен в контексті транснаціональної міграції та війни. Превенція сирітства: соціальне осмислення сутності поняття. Організаційне моделювання системи соціально-педагогічної роботи щодо превенції сирітства в територіальній громаді. Патронат та інститут наставництва в Україні. Зарубіжний досвід профілактики сирітства: національний та регіональний аспекти.

Тема 5. Механізми реформування системи інституційного догляду дітей соціально вразливих категорій

Поняття та сутність механізмів реформування системи інституційного догляду дітей соціально вразливих категорій. Класифікація закладів інституційного догляду та виховання дітей за типами, формами власності та підпорядкування. Національна стратегія реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки. Нормативно-правові засади реалізації механізмів реформування системи інституційного догляду дітей соціально вразливих категорій. Конституція України. Закони України: «Про охорону дитинства», «Про соціальні послуги», «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні», «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб». Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01 червня 2020 року № 703-р «Про затвердження плану заходів з реалізації II етапу Національної стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки». Специфіка діяльності інтернатних закладів. Інтегровані соціальні служби. Стратегії та платформи реалізації завдань інтегрованих соціальних служб. Служба підтримки сім'ї (СПС). Служба раннього втручання (СРВ). Служба супроводу сімейних форм виховання (ССФВ). Служба реінтеграції та соціалізації вихованців інтернатних закладів (СРС). Служба супроводу дітей, які перебувають у конфлікті з законом (ССДКЗ).

Тема 6. Деінституціалізація як складова процесу децентралізації повноважень у сфері інституційного догляду дітей

Поняття «деінституціалізація» в науковому дискурсі. Національна стратегія реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки. Патронат над дітьми як особливий вид квазісімейної форми виховання дітей. Соціальна послуга патронату над дітьми. Дитячі будинки сімейного типу (ДБСТ). Особливості створення та функціонування прийомної сім'ї. Алгоритм соціально-педагогічної роботи з

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту

прийомними сім'ями. Соціальний супровід як форма соціальної допомоги сім'ям, які взяли на виховання дитину-сироту. Зарубіжний досвід реформування системи інституційного догляду дітей. Міжнародний досвід країн Європейського Союзу та Сполучених Штатів Америки щодо сімейних форм виховання.

Тема 7. Види соціального захисту дитинства та материнства в Україні

Державна соціальна допомога як вид соціального захисту дитинства та материнства. Соціальні послуги в системі соціального захисту дитинства та материнства. Закон України «Про соціальні послуги». Державні соціальні пільги в системі соціального захисту дитинства та материнства. Види соціальних пільг.

Тема 8. Соціальний захист жінок за професійною діяльністю та групою соціальних ризиків

Доступ жінок до праці й послуг у сфері зайнятості. Гендерна дискримінація жінок у доступі до праці й послуг у сфері зайнятості. Соціальний захист жінок-учасниць бойових дій (УДБ) в Україні. Соціальний захист жінок з інвалідністю в Україні та шляхи їх вирішення.

Тема 9. Жінка як жертва насильства у подружніх стосунках

Поняття та ознаки насильницьких дій щодо жінок у подружніх стосунках. Причини та умови насильницьких дій щодо жінок в подружніх стосунках. Зарубіжний досвід запобігання насильницьким діям щодо жінок. Моделі організації безпечних просторів для надання послуг попередження гендерно зумовленого насильства (моделі притулків). Технологія ведення випадку, особливості й форми надання послуг притулку для постраждалих осіб від домашнього насилля.

Тема 10. Зарубіжний досвід соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Практика фостерних сімей у Великій Британії. Національні стандарти фостерного виховання у Великобританії. Foster families. Досвід США щодо влаштування дітей у прийомні сім'ї та інтернатні заклади. Процес деінституціалізації у Швеції. Досвід Польщі щодо опікунсько-виховних інституцій.

6. Завдання для самостійного опрацювання

З метою закріплення отриманих практичних навиків, здобувачі освіти виконують індивідуальні завдання. Тематика індивідуальних завдань відображені у електронному освітньому середовищі «Віртуальний університет». Індивідуальне завдання – форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань студентами у процесі навчання. Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно під керівництвом викладача. Відповідно інноваційним технологіям навчання, різноманітністю індивідуальних занять є індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ).

7. Методи навчання

Основні форми організації навчання: лекції, семінарські заняття із поточним контролем, виконання індивідуальних завдань, тематична контрольна робота, консультації. 1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні, наочні і практичні (аспект передачі і сприймання навчальної інформації); індуктивні та дедуктивні (логічний аспект); репродуктивні та проблемно-пошукові (аспект мислення); самостійної діяльності (аспект управління умінням).

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту

2. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: усний, письмовий, тестовий.
3. Логічні методи навчання – моделювання, абстрагування, аналізу і синтезу, формалізації, індуктивний, дедуктивний.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Комп'ютери на базі процесорів Intel Pentium Gold G5400, компоненти програмного забезпечення MS Office 365 (Teams, PowerPoint, Word, Excel), електронне освітнє середовище «Віртуальний університет»(на базі платформи Moodle), платформа Prometheus

9. Критерії оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ЛДУ БЖД» та «Положення про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЛДУ БЖД».

Поточний контроль

Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять і має за мету перевірку засвоєння здобувачами вищої освіти знань з навчальної дисципліни. Для поточного контролю якості знань здобувачів вищої освіти використовуються такі форми: усні опитування та індивідуальні відповіді на семінарських заняттях; підготовка оглядів сучасної спеціальної літератури; тестування за окремими темами курсу; підготовка рефератів (презентацій) до семінарських занять.

Оцінювання результатів поточного контролю здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою. Результати поточного контролю (поточна успішність) враховуються викладачем при виставленні підсумкової оцінки за екзамен.

Вид робіт	Формат проведення та критерії оцінювання
Тестові завдання	З метою самоконтролю засвоєних знань, курсом передбачено проходження тестових завдань (тестування з кожної теми) у електронному курсі «Віртуального університету». Тестові завдання будуть включені у підсумковий (заліковий) тест.
Контрольна робота	Курсом передбачено виконання 2 контрольних робіт. За успішне виконання здобувачем 2 контрольних робіт зараховується 10 балів.
Робота на семінарському занятті; самостійна робота	Оцінювання здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою, відповідно до Додатку Б «Положення про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЛДУ БЖД».

Підсумковий контроль

Семестровий контроль проводиться у формі заліку з використанням електронного навчального середовища «Віртуальний університет».
Допуск до семестрового контролю здійснюється за умови виконання здобувачем у середовищі «Віртуальний університет» 2 контрольних робіт.
Семестровий контроль (екзамен) проводиться у формі тестування в електронному навчальному середовищі Віртуальний університет (50 тестових завдань закритого типу з вибором однієї правильної відповіді). На виконання відводиться 50 хв. (1x50).

Підсумкова семестрова оцінка обчислюється як сума балів поточного та підсумкового контролю за 100-бальною шкалою і переводяться в національну (чотирибальну) шкалу

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту

(“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”, для заліків – “зараховано”, “не зараховано”).

Підсумкова семестрова оцінка		
Поточний контроль (50 балів)		Семестровий контроль (екзамен) (50 балів)
Семінарські заняття (40 балів)	Контрольна робота (10 балів)	
	2 КРх5 балів	Підсумкове тестування – 50 балів (50 тестів x1 бал)

Підсумкові оцінки виставляються та вносяться до залікової відомості, залікової книжки (позитивні результати) здобувача в національній, 100-бальній шкалі та шкалі ЄКТС відповідно до співвідношень, поданих у наступній таблиці.

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
91 – 100	A	відмінно	зараховано
81-90	B	добре	
71-80	C		
61-70	D		
51-60	E	задовільно	не зараховано
36-50	FX	незадовільно	
0-35	F		

10. Політика курсу

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Кодекс академічної доброчесності та корпоративної культури ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/nakazy/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_ta_korpo.pdf

Академічні очікування від здобувачів – своєчасне виконання завдань, передбачених силабусом дисципліни; обов’язкове відвідування і виконання практичних занять та завдань самостійної роботи.

Політика щодо термінів виконання завдань та ліквідації академічної заборгованості: терміни виконання завдань вказуються у електронному курсі «Віртуального університету». Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни можливо до дня проведення підсумкового контролю (відповідно до розкладу).

Недопущені до підсумкового контролю здобувачі освіти здійснюють Perezдачу в терміни, відведені для усунення академічної заборгованості у два етапи:

заборгованість із поточного контролю;

заборгованість із підсумкового контролю.

Ліквідація заборгованості поточного контролю відбувається шляхом проходження тестових завдань та виконання контрольних робіт згідно із тематичним планом курсу.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту

Ліквідація заборгованості з підсумкового контролю організовується в форматі перездачі екзамену.

Дотримання принципів академічної доброчесності: роботи (завдання) виконуються здобувачами самостійно, ідеї та ініціативи інших авторів використовуються лише при належно оформленому цитуванні.

Поведінка в аудиторії – неприпустимо запізнення та користування телефоном на заняттях, за винятком виконання громіздких обчислень та використанні додаткових програм в освітніх цілях; повага до думки інших колег; дотримання норм культури мовлення та ін.

11. Рекомендована література

11.1. Основна:

1. **Болотіна Н. Б.** Право соціального захисту України: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання. 2008. 663 с.
2. **Державний стандарт кризового та екстреного втручання:** Наказ Міністерства соціальної політики України від 01.07.2016 № 716.
3. **Державний стандарт соціального супроводу сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах:** Наказ Міністерства соціальної політики України від 31.03.2016 № 318.
4. **Державний стандарт соціального супроводу сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування:** Наказ Міністерства соціальної політики України від 11.08.2017 № 1307.
5. **Державний стандарт соціальної послуги посередництва (медіації):** Наказ Міністерства соціальної політики України від 17.08.2016 № 892.
6. **Державний стандарт соціальної послуги представництва інтересів:** Наказ Міністерства соціальної політики України від 30.12.2015 № 1261.
7. **Державний стандарт соціальної послуги соціальної інтеграції випускників інтернатних закладів (установ):** Наказ Міністерства соціальної політики України від 29.06.2016 № 1067.
8. **Збірник державних стандартів соціальних послуг:** навчальний посібник / [Упоряд.: Е.І. Костишин, В.М. Логвиненко, В.В. Лис, М.Я. Нагірняк, Цюприк А.Я.]. Львів : ЛДУ БЖД. 2022. 537 с.
9. **Конвенція про охорону материнства** (переглянута) №103: Міжнародний документ Міжнародної організації праці від 28.06.1952 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/993_122.
10. **Конвенція про права дитини:** Міжнародний документ ООН від 20.11.1989 р. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_021.
11. **Конституція України:** Науково-практичний коментар / ред. колегія В. Я. Тацій (голова редкол.) О. В. Петришин (відпов. секретар), Ю. Г. Бараш та ін.]; Нац. академ. прав. наук України. 2-ге вид., переробл. і доповн. Харків : Право. 2011. 112 с.
12. **Кубіцький С.О.** Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. 3-те вид. доп. і перероб. К.: Міленіум, 2015. 300 с.
13. **Національна стратегія реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки:** розпорядження КМУ від 09 серп. 2017 р. № 526-р. та реалізація Плану заходів II етапу Національної стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017- 2026 роки» URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KR170526.html
[URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/703-2020-%D1%80#Text.](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/703-2020-%D1%80#Text)
14. **Посібник із визначення потреб населення об'єднаної територіальної громади у соціальних послугах.** Практичні рекомендації. Київ, 2019. 70 с.
15. **Право соціального забезпечення:** підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] /

**Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту**

- [П. Д. Пилипенко, В. Я. Буряк, С. М. Синчук та ін.]; за ред. П.Д. Пилипенка. 2-ге вид., перероб. і допов. К.: Ін Юре, 2008. 504 с.
16. **Про вищу освіту:** Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. №37-38. Ст. 2004.
  17. **Про відпустки:** Закон України із змінами і доповненнями (редакція від 14.08.2021 р.) URL: <https://www.profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/gna/93-50496.html>.
  18. **Про внесення змін до деяких законів України щодо надання державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям та інвалідам:** Закон України від 15.03.2011 №3133-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3133-17#Text>.
  19. **Про внесення змін до деяких законів України щодо підвищення соціальних гарантій для окремих категорій осіб:** Закон України від 2 червня 2020 року № 646-IX. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2020. № 40. ст.316. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/646-20#Text>.
  20. **Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань соціального захисту багатодітних сімей:** Закон України від 19.05.2009 №1343-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1343-17#Text>
  21. **Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення рівних можливостей матері та батька у догляді за дитиною:** Закон України від 14.04. 2021 р. № 1401-IX. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2021, № 27, ст. 230. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1401-20#Text>.
  22. **Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії:** Закон України від 05.10.2000 № 2017-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 48. Ст. 409. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Text>
  23. **Про державну допомогу сім'ям з дітьми :** Закон України від 21.11.1992 № 2811-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 5. Ст. 21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-12#Text>.
  24. **Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам:** Закон України від 16.11.2000 р., № 2109-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 1. Ст. 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2109-14#Text>.
  25. **Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям:** Закон України від 01.06.2000 р., № 1768-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 35. Ст. 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1768-14#Text>.
  26. **Про затвердження Державної цільової соціальної програми реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування:** Постанова КМУ від 17.10.2007 № 1242 (Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №970 (970-2012-п) від 24.10.2012). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1242-2007-%D0%BF#Text>.
  27. **Про оздоровлення та відпочинок дітей:** Закон України від 04.09.2008 № 375-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-17#Text>.
  28. **Про освіту:** Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
  29. **Про охорону дитинства :** Закон України від 01.06.2000 № 1768-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 30. Ст.142. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>.
  30. **Про соціальні послуги:** Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>.
  31. **Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю:** Закон України від 21.06.2001 № 2558-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 42. Ст. 213. URL: <https://zakononline.com.ua/documents/show/227677>.
  32. **СемигінаТ.** Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту

33. **Синчук С. М.** Право соціального забезпечення України : навч. посіб. / С. М. Синчук, В. Я. Буряк ; за ред. С. М. Синчук. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2006. 384 с.,
34. **Сирота М. І.** Право соціального забезпечення в Україні : підручник. Вид. 8-ме. Х.: Одісей, 2010. 408 с.
35. **Сімейний кодекс України:** Закон України від 10.01.2002 № 2947-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.
36. **Слозанська Г. І.** Соціальна робота в територіальній громаді: теорії, моделі та методи: монографія / за наук.ред.д-ра пед. наук, проф. В. А. Поліщук. Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка, 2018. 382 с.
37. **Соціальна політика і соціальна робота:** термінологічно-понятійний словник /Укл. М.Ф. Головатий, М.Б. Панасюк. Київ, 2005. 356 с.
38. **Соціальний захист сімей з дітьми за законодавством України:** монографія / К.В. Бориченко. Одеса : Фенікс, 2015. 302 с.
39. **Сташків Б. І.** Теорія права соціального забезпечення : навч. посіб. К.: Знання, 2005. 405 с.

11.2. Додаткова:

1. **Демиденко Г.** Материнство як лінгвокультурне явище. *Філологічні студії*. Вип. 14. 2016. С. 40–50.
2. **Квас О., В. Кемінь.** Проблема дослідження підтримки материнства і дитинства в українській виховній традиції. *Молодь і ринок. Щомісячний науково-педагогічний журнал*. Дрогобич, 2018. №12 (167). 2018. С. 6–11.
3. **Квас О., Кемінь В.** Проблеми дитинства через призму європейських дослідницьких студій на зламі ХХ та ХХІ ст. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Філософія. Психологія. Педагогіка. 2010. № 1. С. 177–181.
4. **Кісь О.** Жінка в традиційній українській культурі (друга половина ХІХ–початок ХХ ст.). Львів: Інститут народознавства НАН України, 2008. 272 с.
5. **Костишин Е.І.** Формування соціального здоров'я дітей, батьки яких перебувають в складних життєвих обставинах / Грицанюк В.В., Костишин Е.І. *Психологія та соціальна робота*. 2021. Вип. 2 (54). С. 138-151.
6. **Костишин Е.** Формування професійної готовності майбутніх соціальних працівників у ЗВО України / Е. Костишин, В. Грицанюк. *Сучасна педагогіка та психологія: методологія, теорія і практика:* матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 3–4 грудня 2021 р. Київ : Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, 2021. 168 с. С. 157-162. <https://sci.ldubgd.edu.ua/handle/123456789/10923>
7. **Костишин Е.** Особливості впровадження деінституалізації системи інституційного догляду та виховання дітей в Україні // Сучасна парадигма публічного управління : Матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної конференції / За наук. ред. к.е.н., доцента Стасишина А.В. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 12 листопада 2020 р. Львів, 2020. 545 с. С. 243-249. <https://sci.ldubgd.edu.ua/handle/123456789/7364>.
8. **Костишин Е., Царьова А.** Історико-філософський аспект проблеми самотнього материнства. *Соціальна робота: становлення, перспективи, розвиток*. Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, 5–6 червня 2020 р. Львів: ЛДУ БЖД, 2020. 285 с. С. 105–110.
9. **Костишин Е.І.** Грицанюк В.В., Логвиненко В.М. Соціокультурні засади материнства та дитинства в українській історичній традиції. *Молодь і ринок. Щомісячний науково-педагогічний журнал*. Дрогобич. 2021. Вип.
10. **Костишин Е.І.** Соціальні практики материнства. *Культура як феномен людського*

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту

духу: Збірник матеріалів VI Міжнародної конференції курсантів, студентів та ад'юнктів (18–19 листопада 2021 року). Львів: ЛДУ БЖД, 2021. С.226–234.

11. **Костишин Е.І.**, Кривачук Л.Ф. Державна політика у сфері охорони дитинства: причини дитячої бездоглядності та безпритульності. *Університетські наукові записки*. 2014. № 4 (52). С. 204–210.

12. **Костишин Е.І.**, Кривачук Л.Ф. Дитинство як об'єкт державної політики у сфері охорони дитинства в Україні: полеміка стосовно сутності поняття. *Актуальні проблеми державного управління*: збірник наукових праць. Одеса: Оріду НАДУ. 2014. Вип. 4 (60). С. 12–16.

13. **Костишин Е.І.**, Кривачук Л.Ф. Науковий дискурс стосовно феномену дитинства: виокремлення державно-управлінського дитино-центричного підходу. *Ефективність державного управління*: збірник наукових праць. Львів: ЛРІДУ НАДУ. 2014. Вип. 4. С. 39–47.

14. **Кудрявцева О.М.** Генезис і перспективи утвердження та захисту конституційних прав і свобод дитини в Україні. *Наше право*. 2015. №2. С. 28–34.

11.3. Інформаційні ресурси:

1. **Національна соціальна сервісна служба України (Нацсоцслужба).** URL: <https://nssu.gov.ua/>. Сторінка у мережі Фейсбук: URL: <https://www.facebook.com/nssu.national.social.service.ukraine/>.
2. **Міністерство соціальної політики.** URL: <https://t.me/MinSocUA>. YouTube: <https://youtube.com/.../%D0%9C%D1%96%D0%BD%D1%96%D1%81%>.
3. **Фонд соціального страхування України.** URL: <http://www.fssu.gov.ua/.../index.jsessionid>. Сторінка у мережі Фейсбук: <https://www.facebook.com/SocialFundUA>.
4. **Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю.** URL: <https://www.ispf.gov.ua/>. Сторінка у мережі Фейсбук: <https://www.facebook.com/ispf.gov.ua>.

Розглянуто на засіданні кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук протокол від «28» серпня 2023 р. №1

РОЗРОБНИК

Доцент кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук, кандидат історичних наук наук, доцент

Емілія КОСТИШИН

«28» серпня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук, доктор педагогічних наук, доцент

Андрій ЦЮПРИК

«28» серпня 2023 р.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту

<p>ПОГОДЖЕНО</p> <p>Гарант освітньої програми «Соціальна робота» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти</p> <p>Емілія КОСТИШИН</p> <p>«28» серпня 2023 р.</p>	<p>ПОГОДЖЕНО</p> <p>Заступник начальника навчально-наукового інституту психології та соціального захисту</p> <p>Ірина БАБІЙ</p> <p>«28» серпня 2023 р.</p>
--	---

Дата актуалізації*					
Підпис					
Ім'я, прізвище завідувача кафедри					